

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.2.2013
COM(2013) 76 final

**ΠΑΚΕΤΟ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

**20 δράσεις για ασφαλέστερα και συμμορφούμενα προϊόντα για την Ευρώπη: ένα
πολυετές σχέδιο δράσης για την εποπτεία των προϊόντων στην ΕΕ**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

20 δράσεις για ασφαλέστερα και συμμορφούμενα προϊόντα για την Ευρώπη: ένα πολυετές σχέδιο δράσης για την εποπτεία των προϊόντων στην ΕΕ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εποπτεία της εσωτερικής αγοράς για τα προϊόντα αποτελεί, στην πράξη, τεράστια πρόκληση: το φάσμα των προϊόντων που πρέπει να ελέγχονται είναι ευρύτατο, πολλά εισάγονται εκτός Ένωσης, τα κράτη μέλη διαθέτουν περιορισμένους πόρους για τη διενέργεια ελέγχων και επιθεωρήσεων και η ανάγκη για ελέγχους στα κράτη μέλη εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως η γεωγραφική και διοικητική δομή μιας χώρας.

Η διεξαγωγή εποπτείας της αγοράς απαιτεί άρτια υποδομή, αποτελεσματική οργάνωση και εξειδικευμένες γνώσεις. Ο συνδυασμός αυτών των στοιχείων είναι απαραίτητος για την επίτευξη του διπλού στόχου της προστασίας του πολίτη και της εξασφάλισης του θεμιτού ανταγωνισμού. Η οργάνωση της εποπτείας της αγοράς πρέπει να αναπροσαρμόζεται συχνά προκειμένου να αντιμετωπίζονται οι εξελισσόμενες ανάγκες και το μεταβαλλόμενο βιομηχανικό περιβάλλον.

Ο πυρήνας της εποπτείας της αγοράς είναι μια αλυσίδα από αλληλεξαρτώμενες διεργασίες, όπως επιθεωρήσεις, δειγματοληψίες, εργαστηριακοί έλεγχοι, ερμηνεία των αποτελεσμάτων, εκτίμηση επικινδυνότητας, διαδικασία λήψης αποφάσεων, παρέμβαση και επακόλουθες νομικές διαδικασίες που ενδέχεται να συνεπάγονται διορθωτικά μέτρα ή ακόμη και κυρώσεις. Το πολυετές σχέδιο δράσης εποπτείας της αγοράς είναι ένα από τα 50 σημεία δράσης που απαριθμούνται στην «Πράξη για την ενιαία αγορά»¹. Θα εισάγει, δε, μια σειρά στόχων που πρέπει να επιδιωχθούν και μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να επιτευχθούν οι πολιτικοί του στόχοι και να εξαλειφθούν οι δυσλειτουργίες της αγοράς. Η πράξη για την ενιαία αγορά II² επαναλαμβάνει την ανάγκη να βελτιωθεί η ασφάλεια των προϊόντων που κυκλοφορούν στην ΕΕ.

Το σχέδιο αυτό έχει ως στόχο να καλυφθούν κενά και να γίνει η εποπτεία της ενιαίας αγοράς προϊόντων (με εξαίρεση τα τρόφιμα, τις ζωοτροφές και τα φάρμακα) πιο αποτελεσματική και λειτουργική για τη σωστή εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς³ και της οδηγίας 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων⁴. Αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης δέσμης η οποία περιλαμβάνει επίσης προτάσεις για έναν κανονισμό για την ασφάλεια των καταναλωτικών προϊόντων και

¹ COM(2011) 206 τελικό

² COM(2012) 573 τελικό

³ ΕΕ L 218 της 3.8.2008, σ. 30.

⁴ ΕΕ L 11 της 14.1.2002, σ. 4.

έναν κανονισμό για την εποπτεία της αγοράς. Το σχέδιο συμπληρώνει – και πρέπει να αναγνωστεί σε συνδυασμό με – τις εν λόγω πρωτοβουλίες αλλά, εν αναμονή της οριστικής έγκρισης των νομοθετικών αυτών προτάσεων, αξιοποιεί το υφιστάμενο σύνολο των κανόνων και των προγραμμάτων⁵. Λαμβάνει επίσης υπόψη τα προβλήματα που περιγράφονται στην εκτίμηση αντικτύπου που συνοδεύει την παρούσα δέσμη μέτρων.

Η Επιτροπή σκοπεύει να εφαρμόσει το σχέδιο αυτό, με ισχύ από την έκδοσή του, έως το 2015. Τότε θα αξιολογήσει το κατά πόσο είναι αναγκαίο ένα μελλοντικό πολυετές σχέδιο. Ωστόσο, δεν θα αρχίσουν όλες οι δράσεις την ίδια στιγμή και η διάρκεια κάθε δράσης θα εξαρτηθεί από τις συγκεκριμένες ανάγκες της.

Ο κύριος στόχος του παρόντος σχεδίου είναι να περιγραφούν οι μη νομοθετικές δράσεις που θα αναλάβει η Επιτροπή για τη μείωση του αριθμού των μη ασφαλών ή μη συμμορφούμενων προϊόντων και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της εποπτείας των προϊόντων τόσο στο εσωτερικό της Ένωσης όσο και κατά την είσοδο στην Ένωση.

2. ΤΑ ΚΕΡΔΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΕ

Οι αρχές εποπτείας της αγοράς πρέπει να είναι σωστά οργανωμένες και εξοπλισμένες για να αντιμετωπίσουν τις υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις της σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας. Ωστόσο, η εμπειρία έχει καταδείξει κενά στο πλαίσιο της Ένωσης για την εποπτεία της αγοράς. Για τη διενέργεια αποτελεσματικής και αποδοτικής εποπτείας της αγοράς, οι αρμόδιες εθνικές αρχές πρέπει να διαθέτουν στέρεα υποδομή, καλή οργάνωση, τις αρμόδιες νομικές εξουσίες, κατάλληλες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό και ικανούς και ειδικευμένους υπαλλήλους, οι οποίοι επωφελούνται από υψηλού επιπέδου κατάρτιση.

2.1. Συγκέντρωση των πληροφοριών που προέρχονται από έρευνες

Για να επαληθευτεί κατά πόσον ένα προϊόν είναι επικίνδυνο ή δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες απαιτήσεις, απαιτούνται συνήθως δοκιμές και έλεγχοι προκειμένου να παρασχεθούν πληροφορίες σχετικά με την εκτίμηση επικινδυνότητας. Οι δοκιμές συνεπάγονται υψηλό κόστος. Ορισμένες φορές οι αρμόδιες αρχές δεν διαθέτουν την τεχνική εμπειρογνωμοσύνη για την ορθή διενέργεια των δοκιμών και την ερμηνεία των αποτελεσμάτων των δοκιμών. Ο κατάλληλος συντονισμός, η συνεργασία, η κατάρτιση και η ανταλλαγή πληροφοριών είναι, ως εκ τούτου, ουσιαστικής σημασίας στον τομέα αυτό.

⁵ Η χρηματοδότηση από την Ένωση, η οποία μπορεί να είναι απαραίτητη για ορισμένες ειδικές δράσεις, θα χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου [ΕΕ L 218 της 3ης Αυγούστου 2008, σ.30], της απόφασης αριθ. 1926/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση προγράμματος κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής για τους καταναλωτές (2007-2013) [ΕΕ L 404 της 30.12.2006, σ. 39] και, ενδεχομένως, του μελλοντικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για ένα πρόγραμμα της περιόδου 2014-2020, των καταναλωτών και της απόφασης αριθ. 624/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Μαΐου 2007, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος δράσης για τα τελωνεία στην Κοινότητα (Τελωνεία 2013) [ΕΕ L 154 της 14.6.2007, σ. 25] ή του διαδόχου του. Όλες οι δράσεις που περιγράφονται στο παρόν σχέδιο είναι συμβατές και συνεκτικές με την υφιστάμενη ή προτεινόμενη νομοθεσία.

Δράση 1: Διευκόλυνση της «δυνατότητας μεταφοράς» των εκθέσεων δοκιμών στην Ένωση

Η Επιτροπή θα προαγάγει τη χρήση μεταξύ των αρμοδίων για την εποπτεία της αγοράς αρχών, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδίων αρχών για τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, των αποτελεσμάτων των δοκιμών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί σε ένα κράτος μέλος από άλλα κράτη μέλη και, επίσης, θα διευκολύνει τη διανομή τους μέσω ICSMS.

Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών εποπτείας της αγοράς, καθώς και με τα τελωνεία σε όλη την ΕΕ είναι ουσιαστικής σημασίας για να αποφευχθεί η διπλή εργασία. Τα συστήματα τεχνολογίας πληροφοριών είναι ο καλύτερος τρόπος για να επιτευχθεί αυτό, δεδομένου ότι καθιστούν δυνατές τις αποτελεσματικές ροές εργασίας και επιτρέπουν την ταχεία και εύκολη ανάκτηση και ανταλλαγή πληροφοριών. Η νέα πλατφόρμα ΤΠ GRAS-RAPEX⁶ χρησιμοποιείται για να υποβάλλουν τα κράτη μέλη κοινοποιήσεις RAPEX. Από την άλλη πλευρά, το εργαλείο ICSMS⁷ προσφέρει γρήγορα και αποτελεσματικά μέσα επικοινωνίας προκειμένου οι αρχές εποπτείας της αγοράς να ανταλλάσσουν πληροφορίες σε σύντομο χρονικό διάστημα. Το ICSMS δεν αποτελεί σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης, αλλά ένα εργαλείο γενικής αρχειοθέτησης και ανταλλαγής πληροφοριών για την εποπτεία της αγοράς, το οποίο συμβάλλει στη δημιουργία ενός μηχανισμού συνεργασίας μεταξύ των αρχών και ενός γενικού εργαλείου πληροφόρησης σχετικά με την εποπτεία της αγοράς. Το ICSMS θα μπορούσε, επίσης, να διευρυνθεί για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των τελωνειακών αρχών, καθώς και με τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

Δράση 2: Μεγιστοποίηση των οφελών του ICSMS

Το ICSMS θα αναπτυχθεί περαιτέρω με σκοπό τη συλλογή, την αποθήκευση και την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ όλων των άμεσα ενδιαφερομένων παραγόντων. Η ενέργεια αυτή θα περιλαμβάνει ενδεχομένως τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων των δοκιμών, των αποτελεσμάτων των κοινών δράσεων, κατευθυντηρίων γραμμών και οδηγιών για την κατάρτιση των αρχών εποπτείας της αγοράς, περιπτώσιολογικών μελετών, στατιστικών και συνολικών στοιχείων σχετικά με την εποπτεία της αγοράς για προϊόντα.

Δράση 3: Δημιουργία συνεργειών μεταξύ του GRAS-RAPEX και του ICSMS

Το GRAS-RAPEX και το ICSMS έχουν πολύ διακριτές λειτουργίες και, ως εκ τούτου, παραμένουν χωριστά. Η Επιτροπή, ωστόσο, έχοντας υπόψη τους διαφορετικούς στόχους του GRAS-RAPEX και του ICSMS, θα αναπτύξει συνέργειες μεταξύ των δύο συστημάτων.

Επιπλέον, τα στοιχεία για τα ατυχήματα και τους τραυματισμούς που προκαλούνται από μη ασφαλή προϊόντα πρέπει να τροφοδοτήσουν τις προσπάθειες της εποπτείας της αγοράς. Μολονότι ο κανονισμός 765/2008 (άρθρο 18) υποχρεώνει τα κράτη μέλη να παρακολουθούν τα ατυχήματα, στην πράξη δεν έχουν γίνει πολλά, λαμβάνοντας υπόψη τις πολυάριθμες πρακτικές δυσκολίες στην καθιέρωση ενός συστήματος αναφοράς, το οποίο θα μπορούσε να είναι χρήσιμο για όλες τις αρχές και τους οικονομικούς φορείς.

⁶ Το GRAS-RAPEX αντικατέστησε το παλαιό σύστημα ΤΠ RAPEX-REIS και επέκτεινε το πεδίο εφαρμογής του RAPEX σε επαγγελματικά προϊόντα και σε λοιπούς κινδύνους εκτός από την υγεία και την ασφάλεια.

⁷ Information and Communication System for Market Surveillance (www.icsms.org) [Σύστημα πληροφόρησης και επικοινωνίας για την εποπτεία της αγοράς]

Δράση 4: Εκτίμηση της σχέσης κόστους-οφέλους που θα προκύψει από μια ευρωπαϊκή βάση δεδομένων για τους τραυματισμούς (AIDB)

Η Επιτροπή θα εξετάσει τη σκοπιμότητα μιας δημόσιας βάσης δεδομένων με πληροφορίες για την ασφάλεια των καταναλωτικών προϊόντων, η οποία θα μπορούσε να περιλαμβάνει μια πλατφόρμα για τις καταγγελίες και τους τραυματισμούς. Θα λάβει, δε, υπόψη την πρόοδο που σημείωσαν η EUROSAFE, ο ΟΟΣΑ και άλλα σχετικά μέσα που διατίθενται στον τομέα αυτό⁸.

2.2. Μια κοινή προσέγγιση ως προς την εκτίμηση επικινδυνότητας

Μία από τις πλέον δύσκολες δραστηριότητες για τις αρχές εποπτείας της αγοράς είναι η ταυτοποίηση και η ορθή αξιολόγηση του κινδύνου που παρουσιάζει ένα προϊόν. Προκειμένου να διευκολυνθεί η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα της αξιολόγησης επικινδυνότητας, η Επιτροπή έχει ήδη αναπτύξει μια μεθοδολογία εκτίμησης κινδύνων διαθέσιμη στις κατευθυντήριες γραμμές για το RAPEX (EE L 22 της 26.1.2010). Ωστόσο, η εν λόγω μεθοδολογία πρέπει να επικαιροποιηθεί και να καλύψει όλους τους κινδύνους.

Δράση 5: Γενική μεθοδολογία της ΕΕ για την εκτίμηση επικινδυνότητας όσον αφορά τα προϊόντα

Η Επιτροπή θα ολοκληρώσει και επικαιροποιήσει τη γενική μεθοδολογία εκτίμησης επικινδυνότητας που διατίθεται στις κατευθυντήριες γραμμές του RAPEX έτσι ώστε να καλύπτει τους λοιπούς κινδύνους.

2.3. Δείκτες επιδόσεων για την εποπτεία της αγοράς

Η μελέτη «Το μέλλον της εποπτείας της αγοράς»⁹ κατέδειξε ότι υπάρχουν ελάχιστες πληροφορίες για τις επιδόσεις όσον αφορά τις διαθέσιμες δραστηριότητες εποπτείας της αγοράς των κρατών μελών και είναι αδύνατη μια ακριβής συγκριτική ανάλυση. Αναφέρει, επίσης, ότι τα κράτη μέλη θεωρούν την παροχή πληροφοριών περιττή διοικητική επιβάρυνση, αλλά πιθανώς ως αποτέλεσμα της μη καταγραφής των απαιτούμενων πληροφοριών σε ευκόλως προσβάσιμη μορφή.

Προκειμένου να καταστεί δυνατή η συγκριτική αξιολόγηση και η συγκρισιμότητα των δεικτών επιδόσεων εποπτείας της αγοράς στα κράτη μέλη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημιούργησε, το 2008, ένα εργαλείο συλλογής δεδομένων που διατίθεται για τη συγκέντρωση δεδομένων που μετρούν τις βασικές δραστηριότητες των εθνικών αρχών αρμοδίων για την επιβολή της νομοθεσίας για την ασφάλεια των προϊόντων. Ωστόσο, παρά τη συνεχιζόμενη προσπάθεια στην ποιότητα και στο πεδίο εφαρμογής των δεικτών επιβολής, η ακρίβεια και η χρησιμότητα των πληροφοριών που έχουν συλλεχθεί καθώς και η συγκρισιμότητα – η οποία επιτρέπει τον προσδιορισμό των ισχυρών και των αδύναμων κρίκων στο πλαίσιο επιβολής της εποπτείας της αγοράς της ΕΕ – παραμένουν περιορισμένες. Επιπλέον, δεν υπάρχει αναφορά των αποτελεσμάτων των συνοριακών ελέγχων. Οι διοικητικές ομάδες συνεργασίας (ADCO) πρέπει να χρησιμοποιηθούν για μια τέτοια συγκριτική αξιολόγηση, στους αντίστοιχους τομείς αρμοδιοτήτων τους.

⁸ Όπως, για παράδειγμα, τομεακά μέσα συλλογής δεδομένων, όπως η κοινοτική τράπεζα στοιχείων για τα τροχαία ατυχήματα που συστάθηκε με την απόφαση 93/704/ΕΟΚ.

⁹ Το μέλλον της εποπτείας της αγοράς στον τομέα της ασφάλειας των καταναλωτικών προϊόντων που δεν προορίζονται για διατροφή στο πλαίσιο της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, τελική έκθεση, Μάρτιος 2011, BSI Development Solutions, Μάιος 2011, σ. 13.

Δράση 6: Ανάπτυξη βασικών δεικτών επιδόσεων για την εποπτεία της αγοράς

Η Επιτροπή θα διασφαλίσει τη βελτίωση του συστήματος συλλογής στοιχείων και θα καθορίσει, από κοινού με τις αρχές εποπτείας της αγοράς, τους σημαντικότερους βασικούς συναφείς δείκτες επιβολής που θα πρέπει να συλλέγονται σε μεσοπρόθεσμη βάση. Η Επιτροπή θα συλλέγει, επίσης, στοιχεία από τα κράτη μέλη σχετικά με τα αποτελέσματα των συννοριακών ελέγχων από το 2013 και θα δημοσιεύει ετήσια έκθεση από το 2015.

2.4. Διευκόλυνση των ελέγχων για προϊόντα υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας

Αναγνωρίζεται εν γένει ότι είναι πολύ δύσκολο να πραγματοποιούνται έλεγχοι ασφάλειας για προϊόντα που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες, όπως το κάδμιο και ο μόλυβδος, ή για προϊόντα υψηλής τεχνολογίας, όπως τα ηλεκτρονικά όργανα ζύγισης. Ο έλεγχος της συμμόρφωσης των εν λόγω κατηγοριών προϊόντων μπορεί να γίνει μόνο με την καταστροφή του δείγματος, γεγονός που πολύ συχνά συνεπάγεται υψηλό κόστος και δυσκολίες στην κατάδειξη εκ των υστέρων συμμόρφωσης. Τα εν λόγω προϊόντα καλύπτονται από τη νομοθεσία της ΕΕ και είναι πολυάριθμα. Σήμερα, λαμβάνοντας υπόψη τα προβλήματα που περιγράφηκαν ανωτέρω, δεν είναι σαφές αν τα προϊόντα αυτά ελέγχονται μόνον από ελέγχους βάσει εγγράφων και φυσικούς ελέγχους, αλλά και από εργαστηριακούς ελέγχους σχετικά με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων - όπως απαιτείται από τον κανονισμό 765/2008¹⁰.

Δράση 7: Εξέταση της σκοπιμότητας της ασφάλειας και των ελέγχων συμμόρφωσης για προϊόντα υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας

Η Επιτροπή θα εξετάσει τη σκοπιμότητα της διευκόλυνσης των ελέγχων ασφάλειας/συμμόρφωσης από τις εθνικές αρχές για τα προϊόντα υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας. Αυτό θα έχει διττό στόχο: α) να διευκολυνθεί η διεξαγωγή των ελέγχων από τα κράτη μέλη και β) να αποφευχθεί μια κατάσταση όπου τα προϊόντα αυτά δεν ελέγχονται κατάλληλα λόγω τεχνικών δυσκολιών. Η σκοπιμότητα θα λάβει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των ΜΜΕ.

3. ΣΤΕΝΟΤΕΡΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

Η ταχεία ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς προϊόντων, το γεγονός ότι όλο και περισσότερες διακρατικές επιχειρήσεις αναπτύσσουν και προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα προϊόντων σε διάφορα κράτη μέλη, η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου ανά την Ευρώπη και ο αυξανόμενος αριθμός των εισαγωγών προϊόντων που κατασκευάζονται εκτός της ΕΕ σημαίνουν ότι υπάρχει ανάγκη για μεγαλύτερη διασυνοριακή συνεργασία στην εποπτεία της αγοράς. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό η οργάνωση των δραστηριοτήτων εποπτείας της αγοράς να αντανάκλα τις εξελίξεις στην ευρωπαϊκή αγορά προϊόντων για να εξασφαλιστεί, μεταξύ άλλων, η ανταλλαγή πληροφοριών για τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων και να αποφευχθεί η επανάληψη των δοκιμών.

3.1. Συντονισμός των διασυνοριακών δραστηριοτήτων εποπτείας

Η συνοδευτική νομοθετική πρόταση κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς έχει ως στόχο να ενισχύσει και να διευκολύνει τις διαδικασίες για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με επικίνδυνα ή μη συμμορφούμενα προϊόντα, μέσω μιας ισχυρότερης διαδικασίας RAPEX, και την ένταξη των «διαδικασιών διασφάλισης» για ορισμένα προϊόντα, τα οποία συχνά φέρουν

¹⁰ Βλέπε άρθρο 19 παράγραφος 1

τη σήμανση CE. Ωστόσο, η καλύτερη ανταλλαγή πληροφοριών εξαρτάται, επίσης, από περισσότερες και όλο και περισσότερο συντονισμένες διασυνοριακές δραστηριότητες εποπτείας της αγοράς, συντονισμό του σχεδιασμού και αμοιβαία συνδρομή.

Για το σκοπό αυτό, η πρόταση κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς προτείνει τη δημιουργία ενός «ενωσιακού φόρουμ εποπτείας της αγοράς» και μιας εκτελεστικής γραμματείας για να το επικουρεί, με τη συμμετοχή όλων των κρατών μελών, προκειμένου να διευκολυνθεί η συνεκτική υλοποίηση των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από το σχέδιο αυτό ή από τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ. Οι ADCO θα αποτελούν επίσης μέρος του εν λόγω ενωσιακού φόρουμ εποπτείας της αγοράς.

Δράση 8: Προετοιμασία της δημιουργίας μιας εκτελεστικής γραμματείας

Το μελλοντικό ενωσιακό φόρουμ εποπτείας της αγοράς χρειάζεται οργανωτική υποστήριξη για την εκτέλεση των καθηκόντων του. Η Επιτροπή θα συγκροτήσει μια εκτελεστική γραμματεία η οποία θα επικουρεί το ενωσιακό φόρουμ εποπτείας της αγοράς.

3.2. Κοινές δράσεις επιβολής της νομοθεσίας

Η δημιουργία της εσωτερικής αγοράς εξασφαλίζει ότι τα προϊόντα κυκλοφορούν ελεύθερα σε ολόκληρη την Ένωση. Δυστυχώς, πολλές δραστηριότητες εποπτείας της αγοράς εξακολουθούν να περιορίζονται στην εθνική επικράτεια και τα αποτελέσματά τους δεν είναι πάντοτε διαθέσιμα σε άλλες αρχές. Ο καλύτερος συντονισμός του πρακτικού έργου επιβολής της νομοθεσίας είναι υψίστης σημασίας για την επίτευξη ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τους οικονομικούς φορείς και ίσου επιπέδου προστασίας των καταναλωτών σε ολόκληρη την ΕΕ.

Δράση 9: Κοινές δραστηριότητες επιβολής της νομοθεσίας

Η Επιτροπή θα παράσχει χρηματοδοτική υποστήριξη σε κοινές δράσεις για την επιβολή της νομοθεσίας που θα επιτρέψει στις αρχές εποπτείας της αγοράς και τις τελωνειακές αρχές να συγκεντρώνουν πόρους και εμπειρογνωμοσύνη και να εφαρμόζουν μεθόδους φιλικές προς τις ΜΜΕ. Ο κύριος στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι η αύξηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του συστήματος εποπτείας στην Ευρώπη, καθώς και η βελτίωση του συντονισμού του πρακτικού έργου της επιβολής της νομοθεσίας που επιτελέστηκε σε σχέση με τις κατηγορίες προϊόντων ή άλλες προτεραιότητες.

3.3. Ανταλλαγές υπαλλήλων

Προκειμένου να ενθαρρύνει τις αρχές εποπτείας της αγοράς να ανταλλάσσουν και να αποκτήσουν πείρα και εμπειρογνωμοσύνη στον τομέα της ασφάλειας των προϊόντων και τους μηχανισμούς εποπτείας της αγοράς, η Επιτροπή θα παρέχει χρηματοδοτική υποστήριξη για ανταλλαγές υπαλλήλων μεταξύ των κρατών μελών.

Δράση 10: Ανταλλαγή υπαλλήλων

Η Επιτροπή θα χορηγεί χρηματοδοτική υποστήριξη για ανταλλαγές υπαλλήλων στον τομέα των μη εδωδίων καταναλωτικών προϊόντων και ασφάλειας των υπηρεσιών.

3.4. Στενότερη ευρωπαϊκή συνεργασία για την εποπτεία της αγοράς

Η ευρωπαϊκή συνεργασία σχετικά με την εποπτεία της αγοράς για προϊόντα που υπόκεινται στη νομοθεσία εναρμόνισης της Ένωσης πραγματοποιείται συνήθως μέσω ανεπίσημων ομάδων αρχών εποπτείας της αγοράς. Συνεδριάζουν στο πλαίσιο των ανεπίσημων και κλαδικών ομάδων «διοικητικής συνεργασίας», γνωστών και ως ADCO, οι οποίες συζητούν προβλήματα εποπτείας της αγοράς στην περιοχή τους. Την προεδρία στις ομάδες αυτές ασκεί συχνά εκπρόσωπος της εθνικής αρχής εποπτείας της αγοράς. Ωστόσο, καθώς η οργάνωση των συνεδριάσεων των ομάδων αυτών αντιπροσωπεύει μια σημαντική διοικητική πρόκληση για τον πρόεδρο, ενώ πολλές από τις αρχές εποπτείας της αγοράς δεν μπορούν να συμμετέχουν στις συγκεκριμένες συνεδριάσεις ως συνέπεια των δημοσιονομικών περιορισμών, η Επιτροπή προτείνει την αύξηση της στήριξης που παρέχει στις ομάδες αυτές.

Δράση 11: Περισσότερη στήριξη των «ομάδων διοικητικής συνεργασίας» (ADCO)

Η Επιτροπή θα παράσχει χρηματοδοτική στήριξη στη διοικητική λειτουργία των περισσότερων από αυτές τις ομάδες, ούτως ώστε να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για την οργάνωση αυτών των συνεδριάσεων. Η Επιτροπή θα συζητήσει με τις ADCO την πλέον οικονομικά συμφέρουσα μέθοδο για την αποζημίωση ή την παροχή χρηματοδοτικής υποστήριξης για τα οδοιπορικά των αρχών εποπτείας της αγοράς που επιθυμούν να παρακολουθήσουν τις συνεδριάσεις των επιλεγμένων ομάδων.

3.5. Προϊόντα που πωλούνται διαδικτυακά

Το ηλεκτρονικό εμπόριο επεκτείνεται ταχέως και αποτελεί μια νέα πρόκληση για τις αρχές εποπτείας της αγοράς. Η δημόσια διαβούλευση σχετικά με την αναθεώρηση της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων κατέδειξε ότι οι δραστηριότητες εποπτείας της αγοράς όσον αφορά τα προϊόντα που διατίθενται στο εμπόριο μέσω διαδικτύου πραγματοποιείται με αρκετά περιστασιακό, κατακερματισμένο και ασυντόνιστο τρόπο¹¹.

Κατά συνέπεια, το επίπεδο της προστασίας και νομικής υποστήριξης των καταναλωτών και άλλων χρηστών από τους κινδύνους που συνεπάγονται τα μη ασφαλή προϊόντα που πωλούνται μέσω διαδικτύου υστερεί σε σύγκριση με το επίπεδο προστασίας που παρέχεται σε σχέση με άλλα κανάλια διανομής. Οι καταναλωτές αγοράζουν συχνά προϊόντα μέσω διαδικτύου και αντιμετωπίζουν προβλήματα εάν το προϊόν είναι μη ασφαλές ή μη συμμορφούμενο. Μη ασφαλή προϊόντα που αποσύρθηκαν και ανακλήθηκαν από την αγορά της ΕΕ μπορεί να είναι ακόμη διαθέσιμα σε τελικούς χρήστες μέσω διαδικτύου.

Δράση 12: Προϊόντα που πωλούνται διαδικτυακά

Η Επιτροπή προτίθεται:

- να μελετήσει τους τρόπους με τους οποίους τα ηλεκτρονικά καταστήματα πώλησης καταναλωτικών προϊόντων λειτουργούν, συμπεριλαμβανομένου του εντοπισμού μεγάλων επιχειρήσεων ηλεκτρονικού εμπορίου, των αποθηκών εφοδιασμού του ηλεκτρονικού εμπορίου

¹¹ Σύμφωνα με τη δημόσια διαβούλευση (που διεξήχθη το καλοκαίρι του 2010), μόνο οι μισές από τις εθνικές αρχές παρακολούθησαν συγκεκριμένα προϊόντα που πωλούνται μέσω διαδικτύου σε δεδομένη χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών. Η μεγάλη πλειονότητα των εν λόγω εθνικών αρχών εποπτείας της αγοράς που παρακολούθησαν προϊόντα που πωλούνται μέσω διαδικτύου αντιμετώπισε δυσκολίες να αναφέρει τον αριθμό των ιστοτόπων που ελέγχθηκαν, τον αριθμό των προϊόντων που στοχοποιήθηκαν ή τον αριθμό των προϊόντων που υποβλήθηκαν σε δειγματοληψία για περαιτέρω δοκιμές.

των οδών εφοδιασμού του ηλεκτρονικού εμπορίου, ιδίως εάν τα προϊόντα διανέμονται στον τελικό καταναλωτή απευθείας από τρίτες χώρες, καθώς και τον ρόλο και τη σημασία των ΜΜΕ στην αλυσίδα εφοδιασμού για το ηλεκτρονικό εμπόριο,

- να συγκροτήσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, μια κοινή αντίληψη/προσέγγιση των τρόπων με τους οποίους θα πρέπει να λαμβάνει χώρα στην Ένωση η εποπτεία των προϊόντων που πωλούνται μέσω διαδικτύου και να παρέχει οδηγίες σχετικά με την επιβολή των κανόνων για προϊόντα που πωλούνται μέσω διαδικτύου, ιδίως σε περιπτώσεις διασυνοριακών συναλλαγών όπου απαιτείται η συνεργασία μεταξύ των αρχών διαφορετικών κρατών μελών ή τρίτων χωρών,

- να συλλέξει πληροφορίες από τις αρχές/τους φορείς επιβολής της νομοθεσίας στα κράτη μέλη σχετικά με ανάλογες δραστηριότητες επιβολής της νομοθεσίας,

- να ενημερώσει τους καταναλωτές και να καθορίσει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των ενδιαφερόμενων μερών (αρχές, οικονομικοί φορείς και καταναλωτές) με τη μορφή σύντομων, απλών και σαφών δημόσιων ενημερωτικών δηλώσεων.

3.6. Συνεχής ευρωπαϊκός διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Η εποπτεία της αγοράς αφορά όλα τα μέρη της εφοδιαστικής αλυσίδας και χρειάζεται τη γνώμη των καταναλωτικών οργανώσεων και των επιχειρήσεων, και ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), σχετικά με τα προβλήματα και τις ανησυχίες τους. Οι ΜΜΕ διαδραματίζουν βασικό ρόλο στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Ωστόσο, η διοικητική επιβάρυνση που συνδέεται με τους ελέγχους εποπτείας της αγοράς είναι συγκριτικά μεγαλύτερη για τις ΜΜΕ απ' ό,τι για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ, οι επιχειρήσεις πρέπει να αναλάβουν δράση, εφόσον γνωρίζουν ή οφείλουν να γνωρίζουν ότι τα προϊόντα τους ενέχουν κίνδυνο. Είναι υποχρεωμένες να ενημερώνουν τις εθνικές αρχές οι οποίες χρησιμοποιούν το σύστημα RAPEX προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι όλα τα κράτη μέλη καθίστανται ενήμερα και λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα στην επικράτειά τους. Ωστόσο, οι ευρωπαϊκές οργανώσεις που εκπροσωπούν τα συμφέροντα των καταναλωτών, των ΜΜΕ και άλλων επιχειρήσεων δεν συμμετέχουν ακόμη συστηματικά στις ευρωπαϊκές προσπάθειες για τη βελτίωση της εποπτείας της αγοράς. Αυτή η κατάσταση πρέπει να αλλάξει.

Η πρόταση για τον κανονισμό εποπτείας της αγοράς προβλέπει ενεργό ρόλο για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και τις οργανώσεις καταναλωτών στο ευρωπαϊκό φόρουμ για την εποπτεία της αγοράς. Μέχρι τότε, θα ήταν χρήσιμη για την εποπτεία της αγοράς η μεγαλύτερη συμμετοχή τους στον εντοπισμό προβλημάτων, στην απαρίθμηση κατηγοριών προϊόντων που χρήζουν μεγαλύτερης προσοχής και στην εξεύρεση αποτελεσματικών λύσεων.

Δράση 13: Ενεργός συμμετοχή των ευρωπαϊκών οργανώσεων που εκπροσωπούν τους καταναλωτές, ΜΜΕ και άλλες επιχειρήσεις

Ο διάλογος και η συνεργασία με οργανώσεις που εκπροσωπούν τους καταναλωτές, τις ΜΜΕ και άλλες επιχειρήσεις είναι ουσιαστικής σημασίας. Γνωρίζουν τα προϊόντα και τους κινδύνους που μπορεί να παρουσιάσουν για τους χρήστες. Η Επιτροπή θα βελτιώσει τα κανάλια για την παροχή ενημέρωσης, γνώμών και προτάσεων σχετικά με την εποπτεία της αγοράς στην Ένωση και την εφαρμογή του παρόντος πολυετούς σχεδίου. Αυτό θα βοηθήσει να εντοπιστούν νέες ανάγκες για την εποπτεία της αγοράς και θα πρέπει να ανταποκριθεί στους ιδιαίτερους προβληματισμούς των καταναλωτών, των ΜΜΕ και άλλων επιχειρήσεων. Θα μπορούσαν να

συμπεριληφθούν οι αρχές εποπτείας της αγοράς, καθώς επίσης και, κατά περίπτωση, οι συνάδελφοί τους σε τρίτες χώρες.

4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ

Η εποπτεία της αγοράς αποτελεί ευθύνη των αρμόδιων εθνικών αρχών εποπτείας της αγοράς. Ωστόσο, όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της εφοδιαστικής αλυσίδας, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων και των καταναλωτών, έχουν να διαδραματίσουν έναν ρόλο. Επιπλέον, είναι σαφές ότι σε μια πανευρωπαϊκή αγορά η διασυννοριακή συνεργασία και ο συντονισμός με τους ενδιαφερόμενους φορείς έχει ανάγκη διαρκούς ενίσχυσης.

4.1. Εστίαση στην εφοδιαστική αλυσίδα

Η ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς, η αύξηση του αριθμού των ειδών των προϊόντων, η αυξανόμενη τεχνική πολυπλοκότητα των προϊόντων και η αντίστοιχη ασάφεια των ορίων μεταξύ κατηγοριών προϊόντων ωθεί την εποπτεία της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς προϊόντων προς την κατεύθυνση ενός συστήματος που είναι περισσότερο στοχοθετημένο στις διάφορες επιχειρήσεις της εφοδιαστικής αλυσίδας. Επιπλέον, οι φορείς της εφοδιαστικής αλυσίδας μεταβάλλονται και εξελίσσονται και οι ευθύνες τους απέναντι στους ελέγχους συμμόρφωσης και στην ασφάλεια των προϊόντων τους συχνά δεν προσδιορίζονται σαφώς.

Δράση 14: Βελτίωση της ιχνηλασιμότητας των προϊόντων

Η Επιτροπή θα επιταχύνει τις εργασίες της για τη βελτίωση της ιχνηλασιμότητας των προϊόντων στην εφοδιαστική αλυσίδα. Θα αξιολογήσει τις συστάσεις της «ομάδας εμπειρογνομόνων για την ιχνηλασιμότητα των προϊόντων» με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και της διαθεσιμότητας των πληροφοριών ιχνηλασιμότητας στην εφοδιαστική αλυσίδα. Η Επιτροπή θα παρέχει επικαιροποιημένη καθοδήγηση, μετά από διαβούλευση με τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες ανάγκες και συμφέροντα των ΜΜΕ.

Δράση 15: Συστήματα συμμόρφωσης που διαχειρίζονται οι αρχές εποπτείας της αγοράς

Η Επιτροπή θα μελετήσει τη δυνατότητα ανάπτυξης συστημάτων συμμόρφωσης τα οποία διαχειρίζονται οι αρχές εποπτείας της αγοράς, καθώς και την ενσωμάτωσή τους στα υπάρχοντα συστήματα διευκόλυνσης του εμπορίου, όπως, για παράδειγμα, ο εξουσιοδοτημένος οικονομικός φορέας.

4.2. Με προσανατολισμό σε άλλες κατηγορίες προϊόντων

Εντός της Ένωσης, τα προϊόντα παραδοσιακά χωρίζονται σε «καταναλωτικά» ή «επαγγελματικά» και εμπίπτουν στις κατηγορίες «εναρμονισμένα» ή «μη εναρμονισμένα». Ενώ τα θέματα ασφάλειας που σχετίζονται με ένα ευρύ φάσμα καταναλωτικών και επαγγελματικών προϊόντων εναρμονίζονται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, οι απαιτήσεις ασφάλειας για καταναλωτικά προϊόντα, οι οποίες δεν έχουν ακόμη εναρμονιστεί, θα ενισχυθούν περαιτέρω από την πρόταση κανονισμού για την ασφάλεια των καταναλωτικών προϊόντων. Παρ' όλ' αυτά, ορισμένα «επαγγελματικά, μη εναρμονισμένα προϊόντα» δεν υπόκεινται στην ευρωπαϊκή νομοθεσία για την ασφάλεια ή σε άλλες βασικές απαιτήσεις. Η έλλειψη κανόνων για τα προϊόντα αυτά περιπλέκει τις ευρωπαϊκές δραστηριότητες εποπτείας της αγοράς.

Δράση 16: Επαγγελματικά μη εναρμονισμένα προϊόντα - έρευνα σε θέματα ασφαλείας

Η Επιτροπή θα ξεκινήσει έρευνα σε βάθος σχετικά με τις πτυχές ασφάλειας των επαγγελματικών, μη εναρμονισμένων προϊόντων, δηλαδή προϊόντων που δεν υπόκεινται στην ευρωπαϊκή νομοθεσία για την ασφάλεια ή άλλες ουσιώδεις απαιτήσεις, καθώς και σχετικά με τις αντίστοιχες δυσκολίες για τις αρχές εποπτείας της αγοράς.

5. ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

Οι έλεγχοι των προϊόντων που εισάγονται στην αγορά της ΕΕ πρέπει να υλοποιούνται ορθά, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας τα επικίνδυνα εμπορεύματα να καθίστανται μη λειτουργικά ή να καταστρέφονται. Οι έλεγχοι στα σύνορα θα πρέπει να οργανώνονται και να διενεργούνται με τον ίδιο τρόπο όπως και στο εσωτερικό της ΕΕ, δεδομένου ότι οι έλεγχοι που διενεργούνται στο πρώτο σημείο εισόδου ή κατά τη δήλωση των εμπορευμάτων για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία προλαμβάνουν την εξάπλωση των επικίνδυνων προϊόντων στην αγορά της ΕΕ. Πρέπει να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο ασφάλειας και προστασίας οποτεδήποτε διενεργείται ο έλεγχος.

Ο έλεγχος των προϊόντων που έχουν παρασκευασθεί στις τρίτες χώρες παρουσιάζει συγκεκριμένα προβλήματα εφαρμογής λόγω της τεράστιας ποσότητας και της πολυμορφίας των εισαγόμενων εμπορευμάτων. Τα προβλήματα αυτά συνεπάγονται την ανάγκη για σωστή συνεργασία μεταξύ τελωνείων και αρμοδίων αρχών εποπτείας της αγοράς των κρατών μελών. Το τελωνείο μπορεί να στοχεύσει επικίνδυνα φορτία και να διενεργήσει τους ελέγχους βάσει εγγράφων και τους φυσικούς ελέγχους πριν από τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία στην αγορά της ΕΕ προκειμένου να εντοπίσει δυνητικά επισφαλής ή μη συμμορφούμενα προϊόντα, αλλά η τελική απόφαση σχετικά με την ασφάλεια και τη συμμόρφωση των εμπορευμάτων πρέπει να λαμβάνεται από τις αρχές εποπτείας της αγοράς.

5.1. Εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για τους ελέγχους των εισαγωγών στον τομέα της ασφάλειας και συμμόρφωσης των προϊόντων και περαιτέρω συντονισμός και συνεργασία

Οι έλεγχοι των προϊόντων που εισέρχονται στην αγορά της ΕΕ απαιτούν τη συμμετοχή των τελωνειακών αρχών, της μόνης υπηρεσίας που έχει πλήρη εικόνα των εμπορικών ροών σε όλα τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Προκειμένου να παράσχει τις απαραίτητες γνώσεις για τις αρχές και να διευκολύνει την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008, η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, εξέδωσε, τον Ιούνιο του 2011, τις «Κατευθυντήριες γραμμές για τους ελέγχους των εισαγωγών στον τομέα της ασφάλειας και της συμμόρφωσης των προϊόντων». Οι κατευθυντήριες γραμμές έχουν ως στόχο να αποτελέσουν το μέσο που θα επικουρεί τις τελωνειακές αρχές στη διενέργεια ελέγχων για την ασφάλεια και τη συμμόρφωση των προϊόντων, καθώς και να βελτιώσουν τη συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών αρχών και των αρχών εποπτείας της αγοράς. Οι προβλεπόμενες δράσεις συμπεριλαμβάνουν τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τα αποτελέσματα των ελέγχων και τις κοινές ενέργειες εφαρμογής.

Δράση 17: Στήριξη για την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών στα κράτη μέλη

Η ομάδα εμπειρογνομόνων της Επιτροπής και των κρατών μελών θα ολοκληρώσει επισκέψεις σε όλα τα κράτη μέλη το 2015. Οι εν λόγω επισκέψεις στοχεύουν να διευκολύνουν την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών από τις τελωνειακές αρχές και τις αρχές εποπτείας της αγοράς. Επίσης, οι επισκέψεις αυτές θα επιτρέψουν στις τελωνειακές αρχές να έχουν μια

συνολική εικόνα των στόχων και της οργάνωσης σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ της εποπτείας της αγοράς, με ειδική αναφορά στην αντιμετώπιση των ΜΜΕ.

Δράση 18: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των συνοριακών ελέγχων ασφάλειας και συμμόρφωσης

Στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας εμπειρογνομόνων «Τελωνεία 2013» της Επιτροπής, θα παρέχεται συνεχής υποστήριξη για τον συντονισμό, τις κοινές δραστηριότητες, την καλή συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών με σκοπό την αύξηση της αποτελεσματικότητας των συνοριακών ελέγχων ασφάλειας και συμμόρφωσης. Η υποστήριξη αυτή θα διασφαλίσει καλύτερα αποτελέσματα με λιγότερους πόρους. Θα συμβάλει επίσης στην εξασφάλιση μιας συνεκτικής και αποτελεσματικής εφαρμογής και επιβολής των διατάξεων της ΕΕ.

Δράση 19: Χαρτογράφηση των διαφορών στην αντιμετώπιση των ελέγχων ασφάλειας και συμμόρφωσης για τα προϊόντα που εισάγονται στην Ένωση

Η οργάνωση και η τεχνική υποστήριξη για τους ελέγχους ασφάλειας και συμμόρφωσης των προϊόντων στα σημεία εισόδου στην Ένωση μπορεί να ποικίλλει, μεταξύ άλλων, λόγω των διαφορών στον όγκο και τα είδη κυκλοφορίας. Η Επιτροπή θα ελέγξει και θα χαρτογραφήσει την κατάσταση.

5.2. Κοινή προσέγγιση βάσει κινδύνου στους τελωνειακούς ελέγχους στον τομέα της ασφάλειας και της συμμόρφωσης των προϊόντων

Η κατάλληλη διαχείριση των κινδύνων αποτελεί προϋπόθεση για αποτελεσματικούς ελέγχους των εισαγωγών. Αυτό τονίστηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής για τη διαχείριση τελωνειακών κινδύνων και την ασφάλεια της εφοδιαστικής αλυσίδας¹² που καλύπτει επίσης πτυχές των ελέγχων που σχετίζονται με την ασφάλεια των προϊόντων και τις απαιτήσεις συμμόρφωσης.

Οι τελωνειακές αρχές και οι αρχές εποπτείας της αγοράς θα συνεργαστούν στενότερα με σκοπό την ανάπτυξη κοινών κριτηρίων κινδύνου και συγκεκριμένων γενικών χαρακτηριστικών κινδύνου και θα προσδιορίσουν πού και πώς μπορεί κάποιος να λάβει πληροφορίες που θα επιτρέπουν στα τελωνεία να στοχεύσουν καλύτερα τις αποστολές που ενέχουν κίνδυνο για την ασφάλεια.

Δράση 20: Ανάπτυξη κοινής προσέγγισης βάσει κινδύνου στους τελωνειακούς ελέγχους ασφάλειας και συμμόρφωσης των προϊόντων

Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, θα συστήσει μια κοινή προσέγγιση για τη διαχείριση του κινδύνου στο σημείο εισαγωγής.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Εκτός από τον καθορισμό των προτεραιοτήτων για τα επόμενα τρία έτη, η Επιτροπή εξετάζει ήδη δράσεις που πρέπει να αναληφθούν πέραν του 2015. Η ενιαία αγορά και η εποπτεία της αγοράς θα πρέπει να επαναπροσανατολιστούν και να ενεργοποιηθούν, ώστε να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η οποία ορίζει στόχους για τα

¹² COM(2012) 793 τελικό

επόμενα 10 έτη. Η εποπτεία της αγοράς συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας και της εξάλειψης του αθέμιτου ανταγωνισμού.

Έως το τέλος του 2015 η Επιτροπή θα εξετάσει την ανάγκη να ξεκινήσει ένα νέο πολυετές σχέδιο εποπτείας της αγοράς το οποίο θα μπορούσε να εμπνευστεί και να επωφεληθεί από τις εμπειρίες που πηγάζουν από την εφαρμογή των προγραμμάτων της ΕΕ για τους καταναλωτές και τα τελωνεία. Η Επιτροπή θα προβεί, επίσης, σε διαβουλεύσεις με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τα επόμενα βήματα που πρέπει να γίνουν.

Οι πολίτες και οι επιχειρήσεις δεν θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν πλήρως τα οφέλη των ενωσιακών κανόνων περί βιομηχανικών και καταναλωτικών προϊόντων μέσω της εφαρμογής αυτού του πολυετούς σχεδίου δράσης και μόνο. Αυτό το σχέδιο δράσης αποτελεί απλώς την πρώτη από μια σειρά προσπαθειών που καταβάλλονται για να ενισχυθεί η εποπτεία της αγοράς στην Ένωση. Όμως το σχέδιο αυτό αποτελεί σημαντικό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση για την εποπτεία της αγοράς της Ένωσης.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή:

- καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να στηρίζουν το σχέδιο αυτό,
- θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη με σκοπό να διευκολυνθεί η ταχεία υλοποίηση του σχεδίου,
- καλεί όλες τις σχετικές εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των τελωνειακών και των ενδιαφερομένων μερών, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι το σχέδιο αυτό θα εφαρμοστεί έγκαιρα.